

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-010/23-2390/2
Podgorica, 1. jun 2023. godine

USTAVNI SUD CRNE GORE
Gospodin Budimir Šćepanović, predsjednik

PODGORICA

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 26. maja 2023. godine, razmotrila **Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti člana 293 st. 1 i 4 Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09, 49/10, 35/15 i 145/21), koju je Ustavnom sudu Crne Gore podnijela Nina Radović-Sentić, advokatica iz Podgorice**, a Ustavni sud dostavio Vladi radi davanja mišljenja.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Podnositeljka Inicijative navodi da odredbe člana 293 st. 3 i 4 Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09, 49/10, 35/15 i 145/21) nijesu u saglasnosti s čl. 16 i 37 Ustava, kojima je propisano: da se zakonom u skladu s Ustavom uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje (član 16 stav 1 tačka 1) i da se svakome jemči pravo na odbranu, a posebno: da na jeziku koji razumije bude upoznat s optužbom protiv sebe; da ima dovoljno vremena za pripremanje odbrane i da se brani lično ili putem branioca kojeg izabere (član 37). U bitnom, podnositeljka smatra da je suprotno s navedenim Ustavnim principima, u Zakoniku o krivičnom postupku, tačnije u članu 293 stav 1, propisano da se optužnica dostavlja sudu radi kontrole i potvrđivanja, jer, po njenom mišljenju, iz navedene odredbe Zakonika proizilazi da se optužnica istovremeno ne dostavlja i okrivljenom.

U konačnom, u Inicijativi se navodi i da predsjednik vijeća, na ročištu koje se održava radi kontrole i potvrđivanja optužnice, ne upoznaje prisutne sa stavovima okrivljenog i njegovog branioca, već oni to rade samostalno. Takođe, podnositeljka Inicijative smatra da se stvara privid da predsjednik vijeća zastupa optužnicu i da je već usvojio navode iz iste.

Polazeći od navedenog, Vlada smatra da su navodi iz Inicijative neosnovani.

Imajući u vidu osporene odredbe člana 293 Zakonika o krivičnom postupku, Vlada smatra da se one ne mogu tumačiti na način predložen Inicijativom.

Na ročištu povodom kontrole optužnice, a nakon što tužilac iznese dokaze na kojima se optužnica zasniva, okrivljeni i branilac mogu, u skladu s članom 293 stav 4 Zakonika o krivičnom postupku, da ukažu na propuste u istrazi, na nezakonite dokaze, ili da nema dovoljno dokaza za osnovanu sumnju da je okrivljeni izvršio krivično djelo koje je predmet optužbe, kao i da ukažu na dokaze koji su u korist okrivljenog. Stoga se iz navedenog zaključuje da okrivljeni i njegov branilac imaju pravo da se upoznaju s optužnicom, s obzirom da drugačije nije moguće sagledati istu i eventualno pružiti dokaze protiv optužnice na ročištu za kontrolu.

Posebno, kada se ovo dovede u vezu s članom 164 stav 1 Zakonika o krivičnom postupku, u kojem je propisano da poziv okrivljenom upućuje organ koji vodi krivični postupak, dakle sud, a ne tužilaštvo, te nije moguće očekivati da se od strane tužilaštva optužnica dostavi i okrivljenom. Nadalje, koncept vođenja postupka upućuje da je organ koji vodi postupak, a to je sud, dužan da dostavlja pozive, između ostalog i za ročište povodom kontrole optužnice.

S tim u vezi, predsjednik vijeća, prilikom pozivanja stranaka za ročište, treba da omogući da se okrivljeni i branilac, u skladu s njihovim interesima, blagovremeno upoznaju sa sadržinom optužnice da bi se na ročištu o njoj mogli izjasniti na propisan način.

Međutim, u drugačijem slučaju, okrivljeni i njegov branilac imaju pravo da traže odlaganje ročišta za kontrolu optužnice, u cilju blagovremene pripreme za ročište. Ovo iz razloga jer je članom 193 Zakonika o krivičnom postupku propisano da se pismeno za koje je po ovom zakoniku određeno da se lično dostavlja predaje neposredno licu kome je upućeno. Dalje, članom 195 stav 4 Zakonika, propisano je da se okrivljenom i braniocu, ukoliko ima branioca, optužnica, optužni predlog, privatna tužba i sve odluke od čijeg dostavljanja teče rok za žalbu ili prigovor, dostavljaju u skladu s članom 194 ovog zakonika, koji se odnosi na posredno dostavljanje kada lična dostava nije moguća.

Stoga, polazeći od navedenih zakonskih odredbi i tumačenja, Vlada smatra da okrivljenom nije povrijeđeno pravo na odbranu.

Takođe, Vlada smatra da nije prihvatljiv navod podnositeljke Inicijative da sud treba da upozna prisutne i sa stavovima okrivljenog i njegovog branioca, a ne samo sa sadržajem optužnice. Ovo iz razloga jer sud vodi postupak, a taj postupak se vodi kao rezultat sprovedene istrage i podignute optužnice, a izlaganje predsjednika vijeća je upoznavanje sa sadržnom optužnice, čime se omogućava tužiocu, okrivljenom i njegovom braniocu da, nakon izlaganja predsjednika vijeća o sadržini optužnice, kao nadležnog za vođenje postupka, iznesu dokaze za ili protiv osnovanosti optužnice.

Iz navedenog proizilazi da osporena odredba čl. 293 st. 3 i 4 Zakonika o krivičnom postupku nije nesaglasna s čl. 16 i 37 Ustava Crne Gore, te Vlada smatra da podnesenu Inicijativu ne treba prihvatiti.

PREDSJEDNIK
Dr. Dritan Abazović

